

СТАЛІНСКӨЙ МИНУЖӨӨД

Лезöны: Усва-Вомса ВКП(б) Рајком да Рајсполком

№ 89 (364) декабр 10-өд лун 1938 во Газет петө тө-лысын 10 №

Вөрлежөмлы— большевістскөй өдјас

Нојабр төлыслөн перво-ја жын вөрлежан ужјасын ез сет колана өдјас. Ньол-өд кварталлыс план пөрөд-чөм куза нојабр 15-өд лун кежлө вөлі тыртөма 15 прө-цент вылө да кыскасом ку-за сөмын 8,2 прөцент вылө. 1 тајб сек, кор вөліны да ем став позанлунјасыс вөр-лежөмын өнја өдјас неку-мын пөв кыпөдөм вылө.

Мыјын помкајасыс вөрле-жөмын ічөт өдјаслөн? Оти-кө, ужалысјас пөвсын соці-алистическөй ордјысөм да стахановскөй движеніе пас-көдөмын, і мөд-кө, ужвын неправільноја іспользүтөм-ын.

Јемдінса вөрпромхоз ул-ын, например, вөр вөчан ужјас вылын нојабр 15-өд лун кежлө ставыс вөлі 190 морт, на лыдын сөмын 79 стахановец. Сыктывдін-са вөрпромхоз улын тајб-жө кад кежлө вөр вөчан ужјас вылын вөлі 318 морт, а на пөвсын сөмын 61 ста-хановец. Вөрпромхозјасса дїректорјас да вөрпунктјас-са начальнікјас оз тышка-сы вөсна, медым луныс-лун содтыны стахановец-јасыс радјасөб. Та вылө медвоц требүгчө вөрын ужалысјасы колана усло-віејас кычї олдөмын, сїчї і ужын, производство вылын лөсөдөм, паскөдөны стаха-новецјасыс да ударнікјасы-лыс уж опытеө став вөрле-жөс пөвсө.

Вөрлежан участокјасын колө кычї позө унжык јөз-өс сувтөдөны вөр вөчан да кыскалан ужјас вылө. Бөр-ја кадөч тајб м о г ы с оз пөртсы олдөм. „Комілес“ трест паста нојабр 15-өд лун кежлө ставыс вөрын ужаліс 4.843 морт. Но тајб јөзөб мылакө вөрлежан уж-јасын вескөдөлысјас оз став-нас іспользүтны основнөй ужјас вылын—вөр вөчөм да кыскалом вылын. Сїз, 4.843 морт пөвсыс вөр вөчан уж-јас вылын нојабр 15-өд лун кежлө вөлі сөмын 1.339 морт да вөр кыскалан уж-јас вылын—179 морт. Тајб јавө ненормальнөй поло-женіе! Медым вөрлежан ужјас вылын пөрөдчөмын і кыскадөмын шөдөдны ко-

лана размах,—а сїдөс быт колө шөдөдны тајб-жө лун-јасө, — вөрлежан ужјасын вескөдөлысјас објазанөс пыр-жө вїдөдлыны ужвын сувтөдлөм вылө да кычї позө унжык јөзөб сувтөд-ны вөрлежөмын основнөй ужјас вылө.

Ньолөд кварталса план тыртөмөн трест паста по-зорнөја кольчөдны Јемдінса вөрпромхоз да Кытовоса механизированнөй вөрпункт. Јемдінлөн кварталнөй план-сө нојабр 15-өд лун кежлө вөлі тыртөма пөрөдчөм куза 11,0 прөцент вылө да Кытовалөн—5,8 прөцент вылө.

Вөрлежан план омөла тыр-төмыс кыкүтөны і Јем-дінса рајсполком да рајком. Најө објазанөс сетны прак-тическөй фелөвөй отсөг вөр зоготвөлајтыс организаци-јајасы кычї вөрлежан ужјас вылө содтөд јөзөс петкө-дөмын, ужвын правільноја іспользүтөмын, сїчї і вөрле-жөсјасыс паскыд масса-жасөс социалистическөй ор-дјысөм бостчөдөмын, ста-хановскөй движеніе паскө-дөмын. Колө вескыда ишы-ны мыј тајб вопросјаснас Јемдін рајонса партїнөй да сөветскөй организацијајас бөрја кадөч занїмајтөдны тырмытөма.

Торја участокјасын тро-кистско бухаринскөй да бур-жуазно - националистическөй вредителјаслөн да дивер-сантјаслөн коласјас зїлөны став мерајасөм падмөдны вөрлежан ужјас, котыртны саботаж да с. в. і тајб сени, көнї ычөдөмын тыш вра-жескөй элементјаскөд. Колө пыр і быдлаын лоны бөител-нөдөн, музлытөг јонмөдны революционнөй бөителност, пөшшадатөг разоблачөйтны став вражескөй фөјствїејас.

Содтөд ужалысјасөс вөрө петкөдөм, ужвын правільно-ја іспользүтөм, стаханов-скөй движеніе јонжыка паскөдөм—со мөгјасыс, кодјасөс колө пөртны олдө-мө, м е д ы м обөспөчїтны вөрлежан план тыртөмын большевістскөй өдјас.

(„Вөрлежыс“ газетлөн передөвөй)

ХРОНИКА

Н. И. Ежов өртөс, аслас корөм серти, мөздөма Пышткөссө делөяс куза Нарком објазанөстөсыс Воднөй транспортса Народ-нөй Комиссарөн сийөс

кольдөмн. СССР Пышткөссө делөяс куза Народнөй Комиссарөн вынсөдөма Л. П. Берия өртөс.

Ошыбочнө думөйтны, бытө теорїаөн ов-ладејтан мөг вын сертыс сөмын работнык-јаслөн неыжыд круглы. Маркөістско-ленін-скөй теорїаөн овладејтөм—наживнөй делө.

(ВКП(б) ЦК шудөмыс).

В РЕСПУБЛИКАНСКОЙ ИСПАНИИ.

Героические летчики республиканской авиации одерживают победы в боях против авиации итало-германских интервентов на фронте Эбро.

На снимке: Летчики республиканской авиации. (Прессклише).

Партїнөй олөм

Быдлун ужавны партїялыс радјас содтөм вылын

Партїнөй организацијајас да налөн руководителјас долженөс музлытөг уваж-ны партїялыс радјас сод-төм вылын. Отчотнө-вы-борнөй собранїе асла с шудөмјасын торја ыжыд вымөніе сетіс тајб воп-росјасы.

Кычї НКВД бердса парт-организација пөртө олөмө тајб вопросјас кузаыс от-чотнө-выборнөй собранїе-лыс шудөмө? Колөм кадко-ластын партїяса шленја-сөн прїмитөма 6 мортөс, кандидатјасөн 3 мортөс, сїз-жө лоіс сочувствү-шщөјјас группаө прїмитөма 2 мортөс.

Партїялыс радјас содтөм требүтө нубдны ыжыд подготөвїтөлнөй уж партї-јаө пырны көсјысјас пөв-сын. Тајбс төдвылө бостө-мөн парторг, а сїз-жө под-готовленнөй јортјас нубдө-ны партїјаө пырны көсјыс јортјас пөвсын беседајас, төдмөдөны ВКП(б) уставөн да программаөн, отсалөны корсны рекомендаціјајас да с. в.

Партїјаө выл прїмитөм-јасөс ставнысө кыскөма партї-нөй организација уж ө, кыскөма велөдчыны партї-нөй школајасө. Партїяса шленјас, шленө кандидат-јас да сочувствүшщөјјас

ужалөны агитаторјасын да бесөдчїкјасын 17 морт.

Партїнөй организацијаөн ыжыд вымөніе пуктөма комсомольскөй организација вылө. Парторг Зезегов јорт быдлун вескөдлө ком-сомольскөй ужөн да сеталө комсомольскөй организаци-ялы практическөй отсөг.

НКВД бердса парторга-низација ассыс ужсө нубдө план куза, да стрөгөја соблудөјтө сїдөс. Партїнөй хожајство наведөтөма пол-нејшөй пөраокө.

Медым кыпөдөны ком-мунистјасыс да сочувст-вүшщөјјасыс төдөмлун-сө парторг Зезегов јорт индалө быд коммунистлы художественнөй да мукөд лїтературајас да најөс пе-рїодическөја прөвөрајтө.

Сїз-жө абу омөла і доб-ровольнөй организацијајаслөн уж (МОПР, Осоавиахим да мукөдјаслөн).

Партїялыс радјас содтөм куза став сїдө ужыс, ко-дөс нубдөма талунбз, нөш-та некушөма-на оз мөгмөд. Мї објазанөс прїмитны став мерајас сы мөгыс, медым большевістскөја пөртны олөмө отчотнө-выборнөй собранїелыс шудөмјас, сод-тыны партїялыс радјас медбур да провереннөй јөз шөт вөстө.

Нөвікбөжса НССШ оз тышкас отлїчнїчество вөсна

Нөвікбөжса неполнөй шөр школаыс велөдчысјас тавоса велөдчан волыс пер-вој четвөрт помалїсны по-зө шуны лок показател-јас вылө, успевајемост 57,2 % вылө да посещө-јемост 98,24% вылө. 84 велөдчыс пыс отлїчнїк абу нөдө, а сөмын 11 удар-нїк.

Тајб петкөдлө, мыј Нө-вікбөжса неполнөй шөр школаын отлїчно отметка паскөдөм вөсна некушөм тыш оз мун.

Школа паста імеітчө 38 отметка отлїчно, 184 хоро-шо, 535 посредственно да с. в. Емес велөдчысјас, код-јас імеітөны 3—6 отлїчноја-сөн, кычї Кузїванова, Ка-заков В, Терентјев Грїго-рїј да мукөдјас, но накөд жө шөц емөс і лок велөд-чысјас, кодјас імеітөны 5 отметка плохо да очен-плохо; кычї, Терентјев, І. Вокујева да с. в.

Та сертї РОНО-лы колө Нөвікбөжса неполнөй шөр школаса велөдчысјас пөв-сын уж пуктыны буржыка да медым тавоса велөдчан волыс вожын помалїгөн от-лїчно да хорошо вылө вел-өдчысыс вөлі унжык.

М.ф.

Југославїяын предвыборнөй тыш

Декабр 12 лунө лөб Ју-гославїяса парламентө (скупшїнаө) бөрјысөмјас. Ізбїрателнөй кампанїе нуб-дчысө оппозиционнөй пар-тїяјаслөн правїтелствокөд чорыд тыш обстановкаын. Нојабр 30 лунө Прїмөстен рајонын вөлі предвыборнөй собранїе, кодөс чукөртө-ма хорватскөй оппозицијаөн. Собранїе помасөм бөрын вөлі демонстраціја, кодї муніс антїправїтелственнөй лозунгјас улын. Полиціја завофїтліс вөтлавны де-монстрантјасөс, көнї пан-сіс вїркістан тыш. 4 фе-монстрантөс вїдөма, 9-өс сөкыда ранїтөма.

(ТАСС).

Історічэскай выль фільмјас

1938-39 воын мјан страна на экранјас вылын појавітчасны уна выль історічэскай художественној фільмјас.

Мосфільм лезас історічэскай монументальној ноль фільм: Ленін жылыс фільмыс мбд серіја „Александр Невскі“, „Степан Разін“ да „Мінін да Пожарскі“.

Ленін жылыс фільмлон мбд серіја сценарыин петкбдлма 1918 вога событіејас. Зрительјас ачасны экран вылыс В. І. Ленінс, І. В. Сталінс, Фелікс Дзержінскіјс, Я. М. Свердловс, К. Је. Ворошіловс, А. М. Горкіјс.

Фільмлон ыжыд масовој сцена—Царіцын вбсна тыш. Сыын участвуйтны 3000 гбгбр морт.

Фільм должен петны экран выль В. І. Ленін кулмсан 15-бд во тыріг келб.

Помасісны „Александр Невскі“ фільмлон сјомкајас. Фільмын петкбдлма 13 векса роч історічалыс замечательној событіе—Чудској ты вылын немецкој захватчкјасбс, „лон рыцарјасбс“ роч војскајасбсн грбмітбм (Јі вывса поббшше).

Картінаын центральној действуйущој лїцо—геніальној роч полководец Александр Невскі. „Александр Невскі“

фільм—сбветској кїнематографіја історічалбн грандіозној постановкајас піы бтї. Сы выль ковміс лбсбдны 25 гмыре декорацијајас. „Јі вывса поббшше“ снмайтбм могыс 30 сурс квадратној метр площаф выль вблі вбчбма Чудској тылыс сложној декорација, кодбс вблі вевтбма іскусственној јїбн. Јі вывса бїтвалбн інсценіровка вылын участвуйтисны 3000 морт.

Фільм петас экранјас выль 1938 во помын.

„Степан Разін“ фільмыс сценаріј гїжбма Чапыгінлобн роман куза. Фільм петкбдлб бојарајас да крепоснык-дворанајас угнетельјаслы паныда народној двїженїе жылыс, кодбс возглавїтбма казак Степан Разін.

Ештбдсб „Мінін да Пожарскі“ фільм сценаріј вылын уж. Фільм петкбдлб роч народлыс іночемној захватчкјаскбд (17-бд векын польској інтервенціја) паныда тыш.

Тайб лунјасб петб экранјас выль драматург Н. Погодїн сценаріј куза фільм „Человек с ружьем“. Фільмлон действїеыс мунб 1917 вога октабрын. Фільмын петкбдлысбс крестана мїліонјас пбвсыс бтїлбн, солдат Иван Шадрінлобн

туј, кодјас пастасбмабс солдатској шїнелбн—„Человек с ружьем“. Картіналобн основној епїзодјас піыс бтї—Ленїнлобн да Сталінлобн Іван Шадрінкоб Смолнбїын встреча.

Фільмын інсценіруйтбма Пулково да Царској Село улын тышјас, кбнї вооружїтчбм петроградској пролетарїат, болшевістској партїабн вєскбдлбмбн, грбмітїс Красновлыс бандајас.

Одессаын помасбны „Петр I“ фільм мбд серіјалбн натуральној сјомкајас.

Петрлобн шведјаскбд Полтавској тыш да морској тышлыс епїзодјас інсценіруйтбмын участвуйтисны 5000 гбгбр морт. Морској тышлбн сценајас, кодјас решїтисны судбасб северној војналыс да прїнудїтисны шведјасбс мїр заключїтбмб, снмайтчїсны Чорној море вылын.

Фільм лоб лезбма экран выль декабрын. Кїевын помасбсб історїко-революціонној художественној фільм „Щорс“ снмайтбм.

1939 воын намечайтбб Царїцын дорїбм жылыс А. Н. Толстојлобн тбдса „Хлеб“ повест куза фільм лезбм.

(ТАСС).

На сн.: Младший командир М. М. Сикачина рассказывает колхозникам района о героических подвигах бойцов и командиров Красной Армии в боях с японскими поджигателями войны на Дальнем Востоке. Фото Д. Чернова Союзфото („Прессклише“)

Гожбмын пуктбм картопельлбн вылын урожај

Тулсысн пуктбм картопель Саратовској областын јона страдайтїс лїшној жарыс. Корјасыс получїтисны поспїбе, кодјас зарїтчбмас разној вїсбмјасбн. Вылын урожај вбсна тышкасбмбн, областса воынмуныс колхозјас прїменїтисны академік Т. А. Лысенколыс метод—картопель пуктїсны јаровїруйтбмбн гожбмнас. Первојја опыт вблі нубдбма 1936 воын 124 гектар выль. Картопель пуктысбб збланик де-

ланкајас выль, кодї сетб вылын урожај. Тавоса опыт петкбдлїс гожса пуктбмлыс тбдчана значенїе. Кос во выль вїзбдтбг, сферегачевској рајонса, „Путь к социализму“ колхоз кїскалбм участкајас вылыс получїтїс 166 центнербн гектарыс здоровї картопель, сек кортулысга пуктбм картопель гектар вылыс воїс шбркбфбма сбмын 72 центнербн.

(ТАСС).

Том фотолубїтелјас ужлбн ставсојужса выставка

Москваын вбссїс том фотолубїтелјас ужлбн медвоцза ставсојужса выставка. 300 экспонат піын—прекрасноја выполнїтбм фоточертајас, албомјас, снїмокјас, фотогазетајас, цветној фотографїја да с. в.

ма школьнік Гореловлы (Харков). Годовкїны (Смоленск) да Суровцевлы (Москва). Первојја премїјајас сетбма сїз-жб і том фотолубїтелјаслбн цекымын коллектївлы.

Первојја премїјајас сетб-

(ТАСС).

Кор-нб воасны газетјас да журналјас

Сентабр 14-бд лунб, Щелїаббж почта пыр ме гїжсывлї журналјас да газетјас выль, медем кыпбдны ассым полїтїческој тбдбм-лунбс да суслунбс. Подпїскасб вбчлї „Безбожнїк“, „Спутнїк агїтатора“, „Фїзкультура да спорт“ журналјас да „Сталїнској тујод“ газет выль. Кадыс колї дыркоф-нїн, но нїбтї номер газет нї журнал ег-на по-

лучїтлы. Та могыс Уса сојуж печат работнїкјаслыс ме кора вочакыв.

Хатанзїејскїј П. П. Праскан „Печора“ колхозно комсомольц.

Ответственној редактор

—д. РОЧЕВ.

Лєспродторглбн уж

1938-39 вога вбркєралан план успешноја тыртбмын јона ыжыд тбдчанлун імеїтб і торгуїущїцб органїзаціјајас. Но кыгї-жб Кожваса лєспродторг пуктїс ассыс ужсб вбручастокјасбс сојан-јуан да мукбд прбдуктабн снабжайтбм выль.

Кожваса лєспродторг вбрын ужалысјасбс продуктабн да тбварбн снабжай-

тбм лезбма асвїзув выль. Снабженїе сїстематїческї срывайтчб. Сїз Чїкшїно вбручастокын кык тблыс езвбв јай, вы да черї. Тащбм-жб положенїеыс і Андрушкїно да Сотчбм курја вбручастокјасын.

Сотчбм курја вбручасток ларкын вузасыбн ужалб Бурлов, кодї век вбрын ужалысјас дїнб относитчб груббја да оз удовлетво-

райт нббасысјаслыс запросјасбс. Частб овывлб, мы воласны тбварјас, но рабббчїјас тайб оз і азывлыны.

Тайб ставыс зєв јаркбја петкбдлб лєспродторгса вєскбдлыслыс ужсб, кыгї найб тбждысбны вбрын ужалысјасбс бесперебојноја снабжайтбм куза да соціалїстїческој собствєнност дбзбрїтбм куза. Ш.

Вбрлєзыс тысачнїкјаслбн уж

Соколово сїктсбветувса Сбд шар вбручастокын пбрбдчысјас ассыныс кбсїсбмјас выполнайтбны четбн. Сїз, тысачнїк Туркїн лунса пбрбдчан норма вы-

полнайтб 250-272 прбцент выль. Лунса шбркоф выработка сылбн 7-8 кубометр. Пастухов В. К. Макаров да мукбдјас лунса норма выполнайтбны 135-145

прбцент выль да с. в. Кыскасыс тысачнїца Канєва А. Је. да Улашева кыскасбмбн норма выполнайтбны 160 прбцент да ужнык. Профорг Артејєв.

СБВЕТСКОЈ СОУЗЫН

* Сталїнској Констїтуціја лунб, сзїговка сїктын (Вїнїцкбј област) вблі В. І. Ленїнлы памјатнїк торжественноја востбм. Мїтїнг вылын, кодбс сїбма памјатнїк востбмлы, прїсутствуйтисны 2000 сајас колхознїк.

* Фекабр 7-бд лунб Кулбышевын вбссїс засухакбд тышкасбм куза областној совєшанїе. Совєшанїе вылын вблі кывзбма „СССР-са асыв-лунвыв засушлївој рајонјасын устојчївој урожај обєспєчїтан мерајас жылыс“ С С С Р - с а С Н К да ВКП(б) ЦК шудм жылыс ВКП(б) обкомса секретар

СССР-са Верховној Сбветын депутат Ігнатов јортлыс доклад да областној земельној управленїејса начальнїклыс МТС-јасбн да колхозјасбн тувсов кбза келжб лбсбдчбм жылыс содоклад.

* Фекабр 5-бд лунса паныда војб Мологов нїм Горковској авгозаводс конвејєрыс лезбма вїтєсурсбд автомашїна. Горковској заводс, кодбс лезбма 1932 вога јанварын, медвоцза вонас-жб сетїс страналыс 7511, а 1937 воын—35718 уна сїкас автомашїна. Выль цехјас лезбмбн,

автозавод должен быт воїсетны мїллыон жын автомобїл.

* Фекабр 6-бд лунб Кїровын, „Фїнамо“ стаїон вылын вбліны конкббежє-мастерјаслбн показателној соревнованїејас, кодјасбс сїбма Сталїнској Констїтуціјалбн лунлы. Сорєнованїејасын участвуйтисны страналобн абсолютној чемпионјас.

* Јон морозјас сулалбны Краснојарској крајын. Медса улын температура сулалб Јенїсєјскын—45 градус. Ігаркаын 44 градус кбзыд.

(ТАСС).